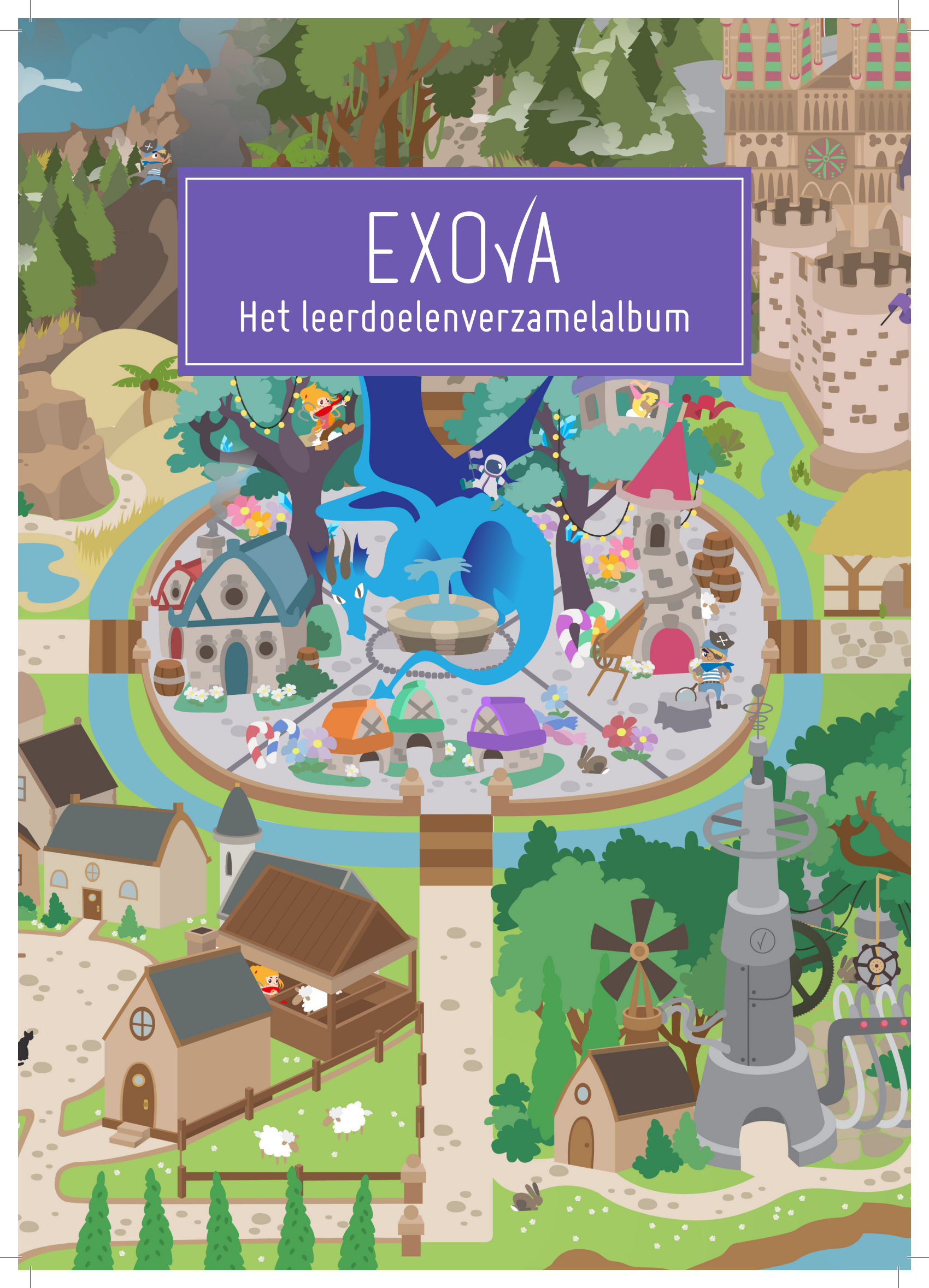

EXOVA

Het leerdoelenverzamelalbum

Leerdoelenverzamelalbum

Alles wat je moet leren

EXOVA

Dit Leerdoelenverzamelalbum is bedacht door

2wicked

en ontworpen door

in opdracht van en tot stand gekomen met
medewerking van leerlingen en begeleiders van

Leren • Ontdekken • Spelen
Sociocratische Leeromgeving LOS Deurne

en uitgegeven door

EXOVA

De gebruikte afbeeldingsbronnen buiten LOS Deurne bevatten onder andere:

pixabay

WIKIPEDIA
De vrije encyclopedie

STAPMINDER

TopoMania

Leerdoelenverzamelalbum

Alles wat je moet leren

Elk kind mag leren voor hart en ziel. Net als LOS Deurne spreekt EXOVA de wens uit om meer ruimte te geven aan kinderen en meer vertrouwen te hebben in hun eigen leer-kracht.

LOS Deurne kiest voor Natuurlijk Leren. Hierbij zijn zelfontplooiing en intrinsieke motivatie de drijvende kracht: kinderen starten vanuit hun interesse, hun talenten en mogelijkheden. En zij dragen verantwoordelijkheid voor hun eigen leven, voor elkaar, voor de maatschappij en voor Moeder Aarde.

EXOVA vindt het belangrijk dat ieder kind eigenaar is van zijn/haar leren en dat het zich op eigen niveau en in eigen tempo kan ontwikkelen. EXOVA sluit aan bij de beleavingswereld van kinderen en neemt hun verwondering als uitgangspunt van het leren.

Voor de onderwijsinspectie is het van belang dat alle leerlingen langs alle kerndoelen geleid worden. LOS Deurne heeft gezocht naar een passende manier om dit in beeld te brengen. Resultaat is dit prachtige leerdoelen-verzamelalbum. Het is speels, concreet, biedt ruimte aan creativiteit en mensen houden van verzamelen. Iedere leerling kan aan de hand van een eigen verzameling stickers laten zien welke leerdoelen al op zijn of haar pad zijn gekomen en welke nog te wachten staan. Enne, de onderwijsinspecteurs waren erg enthousiast en hebben andere scholen hierop geattendeerd.

Dit leerdoelenverzamelalbum is geschikt voor alle scholen en alle kinderen. Het inspireert en brengt op ideeën. Het album laat zien welke kennis en vaardigheden kinderen al beheersen, hetgeen vertrouwen geeft. En andere keren vinden de kinderen er dingen in waarover ze meer willen weten.

Hieronder vind je meer over de inhoud en opbouw van het leerdoelenverzamelalbum.

Een eerste indeling die we hanteren is die in **kindertijd** en **adolescentie**. Je herkent het aan de kleuren. Grofweg is de kindertijd je basisschooltijd en de adolescentie je tijd in het voortgezet onderwijs. Maar omdat iedereen op een andere leeftijd de dingen leert die op dat moment belangrijk zijn, kan het best voorkomen dat het een beetje door elkaar loopt.

De tweede indeling die we gebruiken is die van de domeinen. In de kindertijd zijn er 5 domeinen en in de adolescentie zijn er 5 domeinen. In naam lijken ze per twee wat op elkaar; de leerdoelen volgen elkaar logisch op vanuit de kindertijd naar de adolescentie.

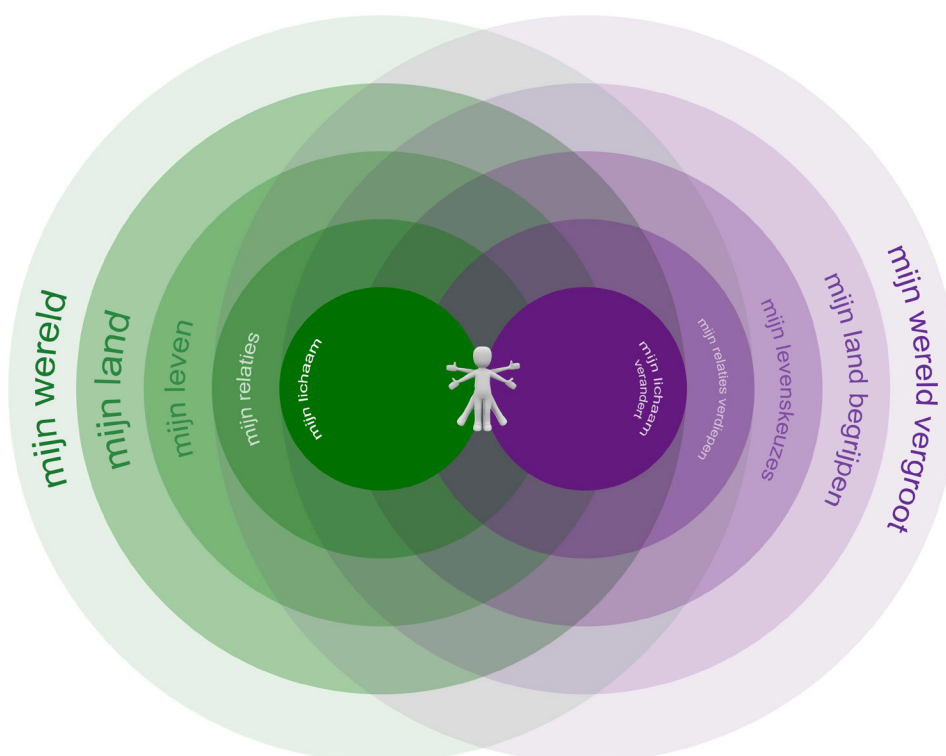
Kindertijd

Mijn lichaam
Mijn relaties
Mijn leven
Mijn land
Mijn wereld

Adolescentie

Mijn lichaam verandert
Mijn relaties verdiepen
Mijn levenskeuzes
Mijn land begrijpen
Mijn wereld vergroot

In een plaatje ziet dit er als volgt uit:

In elk domein kun je zowel spelend & ontdekkend leren, als onderzoekend leren & leren voor meesterschap.

Spelend & ontdekkend leren

Spelend & ontdekkend leren ontstaat in alledaagse situaties en is zodoende automatisch passend bij de leeftijd en belevingswereld van het kind. Het levert je basiskennis en basisvaardigheden op. Het 'gewone leven' is als een schatkist die steeds meer schatten aan je schenkt.

Onderzoekend leren & meesterschap

Als je je ergens in vast wil bijten, meer van wil weten of ergens beter in wil worden, dan noemen we dat onderzoekend leren of leren voor meesterschap. Je kan je hier het beeld van een schatkaart bij voorstellen er voor jezelf het beeld van een schatkaart bij voorstellen. Jij zet voor jezelf een doel (X op de kaart), stippelt je route uit en gaat op pad. Waarin wil jij jezelf bekwamen? Wat wordt jouw bijdrage aan deze wereld? Het betreft altijd een intrinsiek gemotiveerde keuze, passend bij jou als persoon, bij jouw 'natuur' en is zodoende nog steeds onderdeel van natuurlijk leren.

Referentiekader taal en rekenen

Onderstaande informatie is afkomstig van de website www.taalenrekenen.nl, ontwikkeld in opdracht van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW).

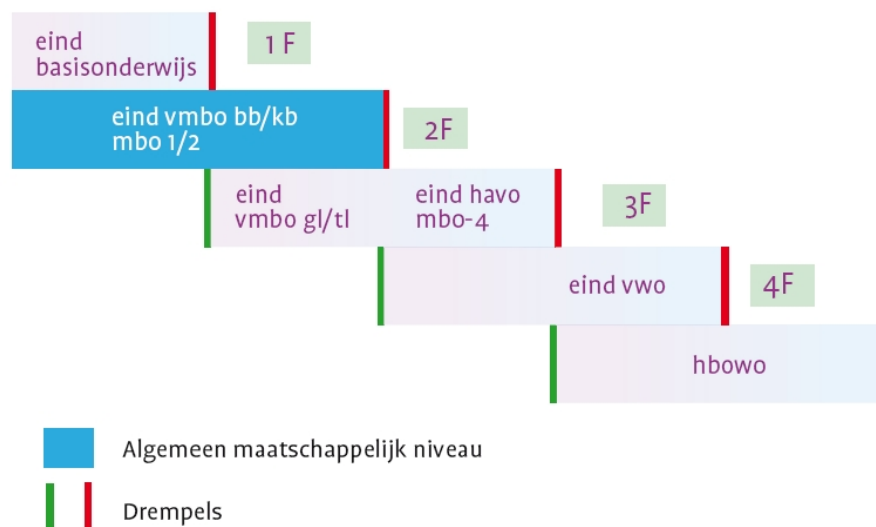
Kerdoelen beschrijven waar de leerlingen mee bezig moeten zijn en niet wat ze moeten kunnen ("de leerling leert"). Kerndoelen zijn in feite inspanningsverplichtingen voor scholen.

Referentieniveaus beschrijven eveneens de kennis, inzicht en vaardigheden van Nederlandse taal en rekenen, maar dan in de vorm van beheersingsdoelen, het zijn resultaatverplichtingen ("de leerling kan").

Fundamentele niveaus (F) en streefniveaus (S)

Het referentiekader is een systematische beschrijving van wat leerlingen in opeenvolgende fasen van het onderwijs aan basisvaardigheden taal en rekenen moeten kennen en kunnen. In totaal voor vier 'momenten' in hun schoolloopbaan, van primair onderwijs tot uitstroom naar de arbeidsmarkt of instroom in het hoger onderwijs.

Voor elk moment is in een doorlopende leerlijn aangegeven waaraan leerlingen op dat niveau zouden moeten voldoen. Die niveaus zijn de fundamentele niveaus (F) genoemd. Het niveau 2F is het algemeen maatschappelijk functioneel niveau, het niveau waaraan elke Nederlander zou moeten voldoen. Er zijn ook streefniveaus (S) geformuleerd als uitdaging voor leerlingen die meer aankunnen.

Het referentiekader geldt voor het basisonderwijs, speciaal onderwijs, voortgezet onderwijs en het mbo. Voor zeer moeilijk lerende (zml) of meervoudig gehandicapte (zml-mg) leerlingen gelden geen referentieniveaus.

Referentiekader taal en rekenen

Niveau	Fundamentele kwaliteit	Drempel
1F en 1S	Eind primair onderwijs	Van po naar vo
2F	Eind vmbo en mbo-2 en mbo-3	Van vmbo naar mbo of havo en van mbo-3 naar mbo-4
3F	Eind mbo-4 en havo	Van havo en mbo-4 naar ho
4F	Eind vwo	van vo naar wo

Niveauopbouw rekenen

De fundamentele kwaliteiten (F-niveaus) richten zich op basale kennis en inzichten en zijn gericht op een meer toepassingsgerichte benadering van rekenen. De streefkwaliteiten (S-niveaus) bereiden voor op de meer abstracte wiskunde. Voor zowel de fundamentele als streefkwaliteit zijn drie niveaus beschreven. Bij rekenen is er, in tegenstelling tot taal, geen invulling gegeven aan het vierde niveau omdat het dan om wiskunde gaat.

Niveauopbouw taal

Voor taal zijn er vier fundamentele (F) niveaus beschreven. De niveaus geven een opklimmende moeilijkheidsgraad in basiskennis en -vaardigheden aan. Elk fundamenteel niveau omvat het voorgaande niveau. Voor taal geldt dat de S-niveaus gelijk zijn aan het eerstvolgende hogere F-niveau. Dus: niveau 1S = 2F; 2S = 3F enzovoort.

In dit album

Natuurlijk leren verloopt bij iedereen anders. Dus ook de volgorde waarin je dingen leert of de leeftijd waarop je iets leert kan verschillend zijn. Bij de reken- en taalleerdoelen in dit album zijn codes toegevoegd zodat je enigszins een idee kan krijgen hoe je ten opzichte van het regulier onderwijs 'presteert'. Als uitgangspunt hebben we hiervoor voor het "PO" de indeling van de leerstof over de groepen in het basisonderwijs genomen. Voor het "VO" volstaat de niveau-aanduiding.

Bijvoorbeeld:

T1F1 = Taal - niveau 1F - groep 1

R1F6 = Rekenen - niveau 1F - groep 6

T2F = Taal - niveau 2F

R2S = Rekenen - niveau 2S

Kerdoelen basisonderwijs (Primair Onderwijs, PO)

	Mondeling taalonderwijs	
1	Ik kan informatie verwerven uit gesproken taal. Ik kan deze informatie, mondeling of schriftelijk, gestructureerd weergeven.	mijn leven mijn relaties
2	Ik kies de juiste vorm en inhoud bij het geven van informatie, het uitbrengen van verslag, het geven van uitleg, het instrueren en bij discussiëren.	mijn leven mijn relaties
3	Ik kan informatie beoordelen in discussie en in een gesprek dat informatief of opiniërend van karakter is. Ik kan met argumenten reageren.	mijn leven mijn relaties
	Schriftelijk taalonderwijs	
4	Ik kan informatie halen uit informatieve en instructieve teksten, waaronder schema's, tabellen en digitale bronnen.	mijn leven mijn land mijn wereld
5	Ik kies de juiste inhoud en vorm als ik een tekst schrijf met een bepaalde functie, zoals; informeren, instrueren, overtuigen of plezier verschaffen.	mijn leven mijn land mijn wereld
6	Ik kan informatie en meningen ordenen bij het lezen van school- en studieteksten en andere instructieve teksten, bij systematisch geordende bronnen, waaronder digitale.	mijn leven mijn land mijn wereld
7	Ik kan informatie en meningen vergelijken en beoordelen in verschillende teksten.	mijn leven mijn land mijn wereld
8	Ik kan informatie en meningen ordenen bij het schrijven van een brief, een verslag, een formulier of een werkstuk. Bij het schrijven besteed ik aandacht aan zinsbouw, correcte spelling, een leesbaar handschrift, bladspiegel, eventueel beeldende elementen en kleur.	mijn leven mijn relaties
9	Ik heb plezier in het lezen en schrijven van voor mij bestemde verhalen, gedichten en informatieve teksten.	mijn leven
	Taalbeschouwing, waaronder strategieën	
10	Bij de hierboven beschreven doelen herken ik strategieën en kan ik deze verwoorden, gebruiken en beoordelen.	mijn leven mijn relaties

11	Ik kan in een zin het onderwerp, het werkwoordelijk gezegde en delen van dat gezegde onderscheiden. Ik ken de regels voor het spellen van werkwoorden. Ik ken de regels voor het spellen van andere woorden dan werkwoorden. Ik ken de regels voor het gebruik van leestekens.	mijn leven mijn land
12	Ik heb een adequate woordenschat verworven. Hiertoe behoren ook begrippen die het mij mogelijk maken over taal te denken en te spreken. Ik beheers strategieën om de betekenis te achterhalen van voor mij onbekende woorden.	mijn leven
Engels		
13	Ik kan informatie verwerven uit eenvoudige gesproken Engelse teksten. Ik kan informatie verwerven uit eenvoudige geschreven Engelse teksten.	mijn leven mijn wereld
14	Ik durf Engels te spreken. Ik kan in het Engels informatie vragen of geven over eenvoudige onderwerpen.	mijn leven mijn wereld
15	Ik kan enkele eenvoudige woorden over alledaagse onderwerpen in het Engels schrijven.	mijn leven mijn wereld
16	Ik kan woordbetekenissen en schrijfwijzen van Engelse woorden opzoeken met behulp van een woordenboek.	mijn leven mijn wereld
(17-21) Friese taal		
Wiskundig inzicht en handelingen		
23	Ik kan wiskundetaal gebruiken.	mijn leven mijn wereld
24	Ik kan praktische en formele reken-wiskundeproblemen oplossen en redeneringen helder weergeven.	mijn leven
25	Ik kan mijn aanpak bij het oplossen van reken-wiskundeproblemen onderbouwen en gevonden oplossingen beoordelen.	mijn leven
Getallen en bewerkingen		
26	Ik begrijp op hoofdlijnen de structuur en samenhang van aantallen, gehele getallen, kommagetallen, breuken, procenten en verhoudingen. Ik kan er in praktische situaties mee rekenen.	mijn leven

27	Ik kan de basisbewerkingen met gehele getallen (in elk geval tot 100) snel uit het hoofd uitvoeren. Ik kan optellen en aftrekken tot 20. Ik ken de tafels van vermenigvuldiging van 1 t/m 10.	mijn leven
28	Ik kan schattend tellen en rekenen.	mijn leven
29	Ik kan handig optellen, aftrekken, vermenigvuldigen en delen.	mijn leven
30	Ik kan schriftelijk optellen, aftrekken, vermenigvuldigen en delen volgens meer of minder verkorte standaardprocedures.	mijn leven
31	Ik weet hoe ik een rekenmachine moet gebruiken.	mijn leven
Mens en meetkunde		
32	Ik kan eenvoudige meetkundige problemen oplossen.	mijn leven
33	Ik kan meten en rekenen met eenheden en maten, zoals bij tijd, geld, omtrek, oppervlakte, inhoud, gewicht, snelheid, en temperatuur.	mijn leven
Mens en samenleving		
34	Ik zorg voor de lichamelijke en psychische gezondheid van mijzelf en anderen.	mijn lichaam mijn relaties
35	Ik kan mij redden in sociaal opzicht, als verkeersdeelnemer en als consument.	mijn leven mijn relaties
36	Ik ken de hoofdzaken van de Nederlandse en Europese staatsinrichting en de rol van de burger.	mijn land
37	Ik gedraag mij vanuit respect voor algemeen aanvaarde waarden en normen.	mijn relaties mijn land
38	Ik ben bekend met de hoofdzaken van de geestelijke stromingen die in de Nederlandse multiculturele samenleving een belangrijke rol spelen. Ik ga respectvol om met diversiteit binnen de samenleving, waaronder ook seksuele diversiteit.	mijn land
39	Ik ga met zorg om met het milieu.	mijn leven mijn land
Natuur en techniek		
40	Ik ken de veel voorkomende planten en dieren in mijn omgeving. Ik weet hoe ze functioneren in hun leefomgeving.	mijn land
41	Ik heb geleerd over de bouw van planten, dieren en mensen en over de vorm en functie van hun onderdelen.	mijn lichaam mijn land

42	Ik kan onderzoek doen aan materialen en natuurkundige verschijnselen, zoals licht, geluid, elektriciteit, kracht, magnetisme en temperatuur.	mijn leven mijn wereld
43	Ik kan weer en klimaat omschrijven met behulp van temperatuur, neerslag en wind.	mijn leven mijn wereld
44	Ik kan bij producten uit mijn eigen omgeving relaties te leggen tussen de werking, de vorm en het materiaalgebruik.	mijn leven
45	Ik kan oplossingen voor technische problemen ontwerpen, deze uitvoeren en evalueren.	mijn leven
46	Ik kan uitleggen hoe de positie van de aarde ten opzichte van de zon, seizoenen en dag en nacht veroorzaakt.	mijn wereld
Ruimte		
47	Ik kan de ruimtelijke inrichting van mijn eigen omgeving vergelijken met die in omgeving elders, in binnen en buitenland, vanuit de perspectieven landschap, wonen, werken, bestuur, verkeer, recreatie, welvaart, cultuur en levensbeschouwing. Ik kan meer vertellen over tenminste twee lidstaten van de Europese Unie en tenminste twee landen die in 2004 lid werden, de Verenigde Staten en een land in Azië, Afrika en Zuid-Amerika.	mijn land mijn wereld
48	Ik ben bekend met de maatregelen die in Nederland genomen worden/ werden om de bewoning van door water bedreigde gebieden mogelijk te maken.	mijn land
49	Ik heb geleerd over de mondiale ruimtelijke spreiding van bevolkingsconcentraties en godsdiensten, van klimaten, energiebronnen en van natuurlandschappen zoals vulkanen, woestijnen, tropische regenwouden, hooggebergten en rivieren.	mijn wereld
50	Ik kan omgaan met kaart en atlas. Ik beheers de basistopografie van Nederland, Europa en de rest van de wereld. Ik heb op deze manier een een eigentijds geografisch wereldbeeld ontwikkeld.	mijn land mijn wereld
Tijd		
51	Ik kan gebruik maken van eenvoudige historische bronnen. Ik kan aanduidingen van tijd en tijdsindeling hanteren.	mijn leven mijn land mijn wereld
52	Ik ken de kenmerkende aspecten van de volgende tijdvakken; jagers en boeren; Grieken en Romeinen; monniken en ridders; steden en staten; ontdekkers en hervormers; regenten en vorsten; pruiken en revoluties; burgers en stoommachines; wereldoorlogen; Holocaust; televisie en computers.	mijn land mijn wereld

53	Ik ken belangrijke historische personen en gebeurtenissen uit de Nederlandse geschiedenis en ik kan die voorbeeldmatig verbinden met de wereldgeschiedenis.	mijn land mijn wereld
Kunstzinnige oriëntatie		
54	Ik kan beelden, taal, muziek, spel en beweging gebruiken om er mijn gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.	mijn lichaam mijn leven mijn relaties
55	Ik kan reflecteren op mijn eigen werk en dat van anderen.	mijn leven mijn relaties
56	Ik heb enige kennis over en waardering voor aspecten van cultureel erfgoed.	mijn land
Bewegingsonderwijs		
57	Ik kan op een verantwoorde manier deelnemen aan bewegingsactiviteiten. Ik heb de hoofdbeginselen van enkele (veel voorkomende) bewegings- en spelvormen ervaren.	mijn lichaam mijn leven
58	Ik kan samen met anderen op een respectvolle manier deelnemen aan bewegingsactiviteiten. Ik maak afspraken over de (spel)regels. Ik kan mijn eigen bewegingsmogelijkheden inschatten en daar bij activiteiten rekening mee houden.	mijn leven mijn relaties

